

ABONAMENTUL:
 Anual 160 Lei
 Trimestrial 400 Lei
 Exemplarul 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

REDACȚIA
 și
 ADMINISTRAȚIA
 ARAD
 Strada V. Alexandri No. 6

Pronosticuri politice

Audiența dlui Maniu, solicitată și obținută la Sinaia, după celebrarea cununiei domniței Ileana, care a durat trei ore consecutive și decursul căreia M. S. a informat asupra problemei politice interne și externe a țării, a avut un caracter neobișnuit în opinia publică, dar mai cu seamă în rândurile partidelor politice.

Este interesant de observat cum comentează o parte a presei bucureștene această audiență. Vorbim de presa care, multă vreme, a fost înjignit din toate răsputerile politica național-țărănească, dar, în urmă, ivindu-se la orizont posibilități de îmbelșugat succes material, prin plecarea „ardelenilor”, îmbrățișați cu gânduri înfricoșătoare, a început să cânte în strunele măștrilor speciaști, prezidați de d. Iorga și biruiți de amic al poporului, d. Argetoianu.

După această presă, audiența fiind prea lungă, d. Maniu n'a putut spune nimic, sau întreținerea M. S. Regelui cu fostul președinte de consiliu, timp de trei ore, semnifică că nu s'a căzut de acord asupra chestiunilor discutate.

Aceste comentarii, evidente, sunt ridicole și lipsite de convenita seriozitate. Ele evidențiază mai degrabă o revenire a dlui Iuliu Maniu, asupra renunțării la șefia partidului și o eventuală guvernare apropiată a național-țărăniștilor, prin urmare, a ardelenilor, reprezentanți reali ai țării, nu este de loc îngreunată de acea presă.

Trebue să mărturisim că această antipatie, față de noi ardelenii și față de acei ardeleni, cari s'au știut uni, pentru fapte bune cu noi, este inexplicabilă și neînțeleasă.

Pe de altă parte, presa independentă, dar independentă în sensul cel mai adevărat al cuvântului, și obiectivă, atribue audienței dlui Maniu o importanță capitală. Această presă crede că revenirea dlui Maniu este o chestie de zile și că în toamna anului în curs vom avea o guvernare național-țărănească.

În adevăr, plecarea ultimului guvern național-țără-

nist a fost justificată prin necesitatea unui guvern de concentrare ce urma să fie prezidat de d. Titulescu. Nimic altceva n'a intervenit la retragerea național-țărăniștilor. Planul de consolidare economică era pe drum de realizare. Relațiunile cu străinătatea erau cât se poate mai bune. Siguranța în interior, administrația, justiția etc. ridicate pe o treaptă de civilizație și scoase de sub influențele nefaste ale politice.

Astăzi ce se vede? Prin toate actele sale guvernul dă atâtea și atâtea dovezi de slăbiciune și incapacitate. Economia țării, până mai ieri în ascendență, astăzi aproape că produce panică. Măsurile guvernului prin cari exclude cetățeanului posibilitatea să ia contact direct cu factorii responsabili, dovedesc un despotism neputincios. Nesiguranța funcționării, sarcinile directe și indirecte cu cari se împovărează angajații statului, pun la mari încercări existențe deja prea mult încercate. Diferitele taxe și timbre, cari urmăresc sporirea venitelor statului, secătuesc toată puterea de rezistență a cetățeanului. Răsturnarea de către guvern a legiferării unor camere, compuse din trimișii națiunii, care s'a pronunțat liber și unanim pentru programul de muncă al aceluiș partid, vădesc o nepregătire pentru guvernarea ce i s'a incredințat.

Ori, atunci când state puternice ca Germania, unde toate energiile vii ale națiunii s'au aliat pentru o consolidare economică, se găsc în marginea prăpastiei, nu este admisibil ca la noi, unde s'a făcut prea puțin în acest scop, să se lase o mână de oameni, să ne împingă înspre dezastru, numai pentru că s'au numit, singuri, specialiști. Faimoasa uniune națională a tuturor fugarilor partidelor politice (ne descoperim în fața excepțiilor, dacă sunt) și a noilor recrutați, dintre aceia cari așteptau sătoși momentul, n'au putut produce miracolul anunțat în prima zi.

Revenirea la organisme sănătoase și încercate o

Progrese economice:

Prima de export și timbrul pe pâine.

Guvernul de experți prezidat de d. Iorga, recte Argetoianu, n'a anunțat la venirea sa nici un program, nici politic, nici economic. S'a apucat însă momentan de lucru. A convocat sufragiul, a făcut alegeri, a adunat deputați și senatori, a votat legi, în fuga calului, ș'acum ia măsuri de ultima oră.

Agricultura noastră trebuia dirijată pe alte căi, trebuia menajată, sprijinită și încurajată. Cel mai potrivit mijloc pentru dezvoltarea și încurajarea agriculturii este fără îndoială, înlesnirea valorizării produselor sale, valorizare care să fie rapidă, deci barem la timp, și comodă, agricultorul neputându-se deplasa prea ușor.

Partidul național-țărănesc a votat legea standardizării cerealelor, care urmărește îmbunătățirea seminței. A fost un început care, în mod lent, dar mai sigur ca orice injecție de salvare, ar fi dus la scopul urmat: cerealele românești să fie de calitate superioară și căutate pretutindena, înaintea celorlalte streine.

Opera începută n'a putut fi dusă la bun sfârșit.

Guvernul actual a pus o primă de 10.000 lei la vagonul exportat. Da, intensificarea exportului trebuie să fie deviza fiecărui guvernant, căci prin export se valorifică surplusul produselor solului și al muncii agricultorului nostru, pe de o parte, iar pe de altă parte se obține preț convenabil, ceea ce nu se întâmplă când exportul nu ia întreg surplusul.

Atât însă că în împrejurările de astăzi, prima, oricât de frumoasă ar fi ea, nu arată nici un succes. Prețul este acelaș scăzut, cerealele, fără să fie căutate, zac nevalorizate. De ce? Pentru că cerealele încă nu sunt de calitate iar prima, în lipsă de o organizare sănătoasă a acestui comerț este speculată de exportatori.

Pe de altă parte, guvernul, foarte just, împovărează venitele prea exagerate ale brutarilor, cu

scopul declarat, dar nejustificat, de a veni în slujba producătorilor. Această împovărare se face prin timbrul aplicat pe pâine. Ce se întâmplă? Brutarul cată să cumpere grâul sau făina mai ieftin decât până acum, sau umflă pâinea spre a da la cântar.

Efectul?! Apăsarea prețului făinei sau grâului, deci paguba agricultorului, sau punerea în comerț a unei pâini de calitate inferioară, paguba publicului consumator.

Se vede de aci că încercările guvernului nu pot fi încoronate de succes și că progresul ce vrea să-l realizeze nu poate fi realizat prin astfel de încercări cari întârzie, cu o zi mai mult, intrarea în rândul statelor europene a comerțului nostru de cereale. Ori, agricultura românească are urgentă nevoie de înnoiri sănătoase, căci altminteri se sufocă din cauza produselor ce se îngreună, datorită fertilității solului nostru blagoslovit. L.

Revenirea dlui Iuliu Maniu.

În cercurile politice din capitală se dă ca sigură revenirea dlui Iuliu Maniu asupra renunțării sale la șefia partidului național-țără-

nesc. Dsa își va relua incurând activitatea în politica țării care are nevoie, acum mai mult ca oricând, de bărbați luminați. Se

afirmă că până la toamnă vom avea chiar un guvern prezidat de dsa.

Foileton.

Pe Zeppelin.

„Timpurile ne păstrează mari surprize. În vârtejul formidabil și de neînțeles al planetelor, pământul nu poate fi o excepție. Razele solare nu pot dura cât eternitatea și ne putem aștepta la o bruscă dislocare cu flămuri de foc și la o prăbușire meteorică în obscuritatea neantului. Vom peri ca ceara la căldura soarelui...”

Ceasul a bătut de mi-zul nopții și articolul de ziar cu astfel de savantlăcuri în domeniul astrilor aștepta impacient punctul final. Hârtia velină, așternută pe o masă cioplită rudimentar după chipul celei din perioada tracțiunii bovine, sub săgețile palide ale becului de numai câțiva volți rezista răbdurie acestui a-

impun împrejurările și nevoile țării. Pentru aceea ni se par pronosticurile presei, în privința unei apropiate guvernări național-țărănești, justificate și întemeiate.

tentat stilistic despre secretele miracolului universal, despre rostul răsfrânteii constelațiunii pe pânza infinitului.

Plictisită, probabil de prea îndelungatele intimități de condei, călimara mi se rostogoli și își debordă tot suctul cernit pe volume deschise, pe masă și pe hârtii, de cari o mai lega vre-o afecțiune de camaraderie la cea oră din noapte, când păreții dela toate căminurile cu etaj și fără etaj gem nostalgici sub vraja întinericului și a sforăiturilor nazale ale celor ce dorm. Cerneala, luând proporții îngrijorătoare, îmi acoperi literele cu un văl de o conformație mistică și se lăți întocmai ca un lac, care disperat din pricina statorniciei sale geografice și ispitit de elementul geologic nestașnic din fundul alviei se revarsă rebel, — de câte ori numai i se dă ocaziunea, — asupra livezilor cari îl împrejmuesc.

Măhnit contemplan lacul minuscule și negru. Sursa, — acum desertată și străvezie par'că bănuia primejdia, — se avântase în oscila-

țiuni simetrice, cadențate pentru a se imobiliza pe punctul mortal numai după mai multe clipe de agitații inutile. Tot ce am scris mai adineaora despre planete, pământ și flămuri de foc se ascundea acolo, în acel lac sumbru, și, ca broaștele cari pentru a se însoiri ies la suprafață în orele calde ale zilei, astfel și frazele inundate își scoteau, ici-colo câte una, capșorul la lumina cenușie a becului electric.

Fără a mai putea rechema ideile, priviam cu pleoapele abea întredeschise, dezolat, pata funestă care mă opri a prooroci sfârșitul lumii.

— Tinere, mă surprinsese o voce de bas, venită parcă din adâncimi — poate din pivnița apropiată. (N. B. nu șed la etaj!) — ia seamă, să nu comiți o crimă împotriva mea!

Rostită cu accent, vocea asta îmi resuna puternic: „Nu șed la etaj!” ca și când ași fi fost certat cu meteorul, se deslănțui neașteptat o volbură — prologul veșnic al oricărei furtuni, ce isbește în uși, crapă geamuri și răscoală colbul

Accidentul mortal al dr.-lui Ștefan Albu docent universitar și director al Institutului Obstetric din Arad.

Din cauza drumului rău automobilul se răstoarnă și conducătorul său este ucis. Insoțitorii dr.-lui Albu, d. Dr. Demian, cumnatul său și șoferul scapă alegându-se cu mici leziuni.

Ca fulgerul a străbătut Miercuri orașul întreg știrea groaznicului accident de lângă Zam, care a luat ca victimă pe dr.-ul Ștefan Albu, docent universitar și director al institutului obstetric din orașul Arad.

Dr. Albu, a plecat Miercuri dimineața, însoțit de cumnatul său tinărul dr. Demian și șoferul, la Sovata pentru a-și petrece concediul de vară cu doamna. Urmând valea Mureșului și părăsind comuna Petriș, din apropierea Zamului, voind să evite o iadâncitură din mijlocul drumului, roata dindărăt a mașinei a ajuns într-o baltică. Negăsind

această roată sol s'a oprit, iar mașina, împinsă de cealaltă roată, în urma gazului puternic ce s'a dat, s'a învârtit în jurul său s'a răsturnat apoi, aruncând pe cei doi însoțitorii la o distanță respectabilă, iar conducătorul de lângă volan, l'a izbit de o piatră cu așa putere încât craniul i s'a spart și creierul i-a zburat. Moartea i-a fost fulgerătoare.

Dr. dr. Demian a anunțat numai decât postul de jandarmi din Petriș și Parchetul precum și pe medicul șef al județului despre catastrofă.

Moartea tragică a dr.-lui Ștefan Albu a zguduit toată societatea

aradană. Il deplâng în afară de rude, prieteni, cunoscuți și atâția necunoscuți pe cari el i-a smuls din ghiarele morții. Medic cu vaste cunoștințe, în specialitatea sa, a fost promovât docent al universității bucureștene. Prin știința sa, prin amabilitatea doctorului, care inspiră prietenie și încredere, drul Albu a fost o figură simpatizată de toată lumea, care făcea cîste orașului nostru.

Noi, cărora ne-a fost personal cunoscut, îl regretăm din toată inima și transmitem familiei îndoliate cele mai profunde simțite condoleanțe.

D-le Ștauber, -- Iosășel, nu: Ioszășhely!

Cel în Aradi Közlöny din 30 Iulie a. c. pagina 8 în titlu despre „Ioszășhely”. Am fost neorientați la început dacă e vorba de o comună din țară sau străinătate. Ne-am interesat și am aflat că „Ioszășhely” e identic cu comuna Iosășel din județul nostru. Adecă se găsește în România! Aradul, și el, e pe pământ românesc, d. Ștauber se

bucură de dreptul de a locui la Arad, tot pe pământ românesc atuncea (!) — de ce „Ioszășhely” și de ce nu: Iosășel? Scribii din redacția „Aradi Közlöny” să ia seama și să bațe în cap de au, să comenteze din Românie posedă nume românesc, încă înainte de ar fi dat Arpad pe la Vereczke!

Sextus

Anunțăm pe celitorii nostri că dela 15 Iulie a. c. **ADMINISTRAȚIA și REDACȚIA** ziarului nostru se găsește în **STR. V. ALEXANDRI No. 6, parter.** Orice corespondență ni se va trimite numai pe această adresă.

Băile „Diana” deschise

în permanență — PREȚURI REDUSE. — Serviciul punctual.

de pe șosele. Din negură se desprinsese misterios, ca o vedenie nocturnă în cimitire, o nămilă de om, cât eternitatea. Era în halat alb, cu ochelari rotunzi, enorm dilatați și avea o barbă ca de ghimpi. De sub sprinceană-i stufoasă doi ochi mărunți, ca doi cărbuni aprinși mă priveau adânc. Pe cap n'avea nici un firicel de păr: era pleșuv. O figură olimpiacă, marțială, temută! M'am ridicat instinctiv să fug, dar mâinile lui mi s'au infipt în brațe cu brutalitate și mau aruncat pe o canapea. Atunci, gânduri rele mă instigau să sar asupra-i în o clipă nebănuită și să-lucid! Dar mi-a lipsit curajul.

Mi-era teamă de această față anemică cu fălcile mari, c'o frunte enorm bombată, cu nasul mic și o barbă proeminentă. N'am văzut pe ea nici un semn de prietenie. Din potrivă pe buzele subțiri și incolore citeam numai dispreț și ură. Mă privea

indelong, cu brațele încrucișate, stând nainte mea rigid și majestos ca un colos de munte. Abea mai târziu și numai pentru o clipă ca un fulger, îi apărui pe față un surâs grăbit — surâsul celui care te compătimește.

— Să n'ai teamă tinere. Te-am adus cu mine, aici, la înălțimi, între cer și pământ, pe unde nu se abat drumurile voastre, unde numai prin închipuire vă ridicați și, unde abea știința dacă a pătruns. Departe sub noi, jos, e acea stratosferă ce ați pipăit-o de curând, iar aici, undele herțiene sunt simple jucării, — la această înălțime. Aici o să ne putem înțelege mai bine și, de nu vrei, iată, poți pleca. . . Și omul nămilă deschisese o fereastră oblungă de sticlă groasă. Abea atunci am observat că în adevăr mă găsesc la o mare înălțime, d'asupra unei mulțimi de globuri cari se rostogoleau după rațiunea lor și de

unde drumul pân la câmpiile verzi și vărfurile înzepzite ale munților de pe pământ, chiar dacă în direcție verticală era cel mai scurt posibil imi mai cerea și riscuri prea nedorite. Imi era mai de preferat un scoboriș convențional, în siguranță și nu un „sbor” cu propriile mele „aripi” sau, unul cu aripi cerate, ca al lui Icar.

Mă găseam într'un Zeppelin ce au se asemena celor de azi, — și m'am străduit a-mi calma bătaile inimii cari mă amenințau să mor înăbușit.

— Te-am adus aici să-ți vorbești de lucruri de cari vroiai să scrii, continua să-mi vorbească necunoscutul, așezându-se în fața mea, într'un fotoliu confortabil de plus verde. Află dar cine sunt și ce vreau. Sunt cel ce vă moștenește, sunt omul de mâne!..

P. Puticiu.

Urmează.

Rătăcirea „Aradului”

Atacuri neintemeiate împotriva directorului Camerei de Agricultură

Cetitorul a înțeles din primul moment că nu este vorba de rătăcirile orașului Arad, care își armează liniștit drumul spre necunoscutele-i destine, fără să se schimbările și de agitațiile dintre zidurile sale îmbătrânite. Am zis proaspătul și vrednicul confrate „Aradul”

De o vreme încoace a prins rădăcină aci în orașul nostru, sinistru obicei al denunțurilor anonime criticeor nejustificate și chiar al șantajului, Agilul chestor al poliției se vede într'o zi cerțat din cauza unui denunț anonim. Președintele Comisiunii interimare, un om corect și harnic, de altfel, critică activitatea fostului primar, pe care toți l'au criticat și pe care astăzi, am putea zice, toți îl regretă, fără să se gândească că cea mai bună critică e dsale sa fi, dacă va fi, opera ce o va realiza. Câteva ziare minoritare încearcă să exploateze material situația produsă de anumite întâmplări în familia unui gospodar din oraș, Șantaj. Confratele „Aradul” de care suntem atașați sufletește și noi, cade în vina unei critice prea severe și prea nedreapă față de cel mai vrednic director de Cameră Agricolă: d. ing. N. Popescu.

Cică un proț se îndignează în tron, pentru că d. director al Camerei Agricole ar fi tradus din ungurește și publicat o broșură de specialitate agricolă. Dacă ar fi adevărat că Părintele din chestiune ar fi cetit de fapt o astfel de lucrare, pentru ceea ce el îl felicităm, și dacă pe broșură se află trecută mențiunea „tradus din lucr. Min. de Agri și Dom. Ungar etc.”, întrebăm pentru ce a săvârșit d. Popescu grozava vină de este hărțuit pe două coloane ale confratelui „Aradul” și tipărit cu litere kilometrice? Sau poate confratele, fără să fi cetit broșura, fără să se intereseze măcar asupra scopului ce se urmărește prin acea broșură, ticluște povestea cu preotul și face critica pentru a putea introduce pasagiul subintitulat: „Nu-i târziu”? Bănuiala noastră pare a fi foarte întemeiată. Contribuția de „vre'o sută de mii la clădirea acestui ziar („Aradul”), ni se pare prea exagerată și ar

apăsa prea mult în cont cheltuieli de propagandă a rei. Și apoi, ajutoare de acestă se solicită cinsit, pe cerere justificată și se printr'un serviciu real ce duce agriculturii românești, zeta serioasă, cum a fost și că este încă „Aradul”, nu curge niciodată la procedea raturii pentru ca la urmă să

Ne place să credem că la mijloc o deraiere moment și că conducătorii ziarului „Aradul” vor îndrepta greșala șită cu atât mai mult cu activitatea dlui Popescu, în Camera Agricole este prin toate lucrările săvârșite această Cameră, care se clănu între primele, și primțară. Imbunătățirea cere produse de județ, imobilizatorilor de animale din județ pozițiile, conferințele, puunile de specialitate, sunt la rând, realizările dlui Po

A tradus din ungurește? Dacă traducea din țește sau chiar chinezește laudat și admirat chiar, că cunoaște chinezeasca în Ei, dar amicul dela „Aradul” că la noi, în țară, s'a cat prea puțină literatură colă, că în Ungaria această ratură este foarte avansată. Min. nostru de Agricultură dat niciodată cuvenita importocmai agriculturii, deși a li eră menirea și că, în d. Popescu face bine că îmteate literatura noastră ag cu traducerii din ungurește ungarilor au știut să ridice cultura la o treaptă de inde ceea ce ar trebui să se fac noi. li poți fi dușman cuiva dacă poți învăța ceva dela scăpa ocaziunea. E foarte oasă o astfel de învățatură. Am pus chestiunea azi, n a apăra, căci d. Popescu așa cum nu cunoaște ortoromânească, este apărât fapturile dsale, ci, mai pentru a atrage atențiunea catorilor reali ai ziarului „Aradul” că un astfel de pro este foarte mult dăunător listicei românești, care tre fie integră și mai presus ate cinstită.

Atentate în Jugoslavi

Cam de pe la 1. August, ziua roșie, atentatele pe căile ferate Jugoslave se țin lant. Vagoanele directe ce intră în țară, venind dinspre Germania — Austria, sunt aruncate în aer de bombe așezate în ele de mai înainte. Sunt câteva victime și numeroși răniți. Se crede că agenții bolșevici din țările amintite ar fi autorii

atentatelor, cari n'au în facă parada de 1. August. Ministerul comunicațiilor jugoslav a dispus ca vagoanele vin din străinătate să nu lăsate să intre pe teritoriul ci să fie oprite la graniță. portul în interior se va fa mai cu vagoanele căilor jugoslave.

Vinovatul e d. Ionescu-Sisești!

Beneficiarii „ritmului nou”: Neumann & Co.

Țărâtimea jăfuită în mod nerușinat. Unde e ministrul agriculturii Ionescu-Sisești, unde sunt deputații d-lui Iorga?

— Acum ar fi momentul s'arate ce pot! —

Acum câteva luni, la alegerile generale, oamenii apolitici (cei fără partide) ai d-lui Ionescu-Sisești, — care a fost cap de listă în acest județ la alegerile pentru Cameră. — împreună cu el, actualmente ministru al glilor, livezilor, ogoarelor și al pădurilor au descins în județ și au deschis focul campaniei electorale atacând pe d. Iuliu Maniu și guvernul național-țărănesc pe chestiunea scaderii prețului grâului. Era în primăvară când încă nu se știa de soarta cerealelor din acest an. Nu s'au sfiit acești oameni cari au propagat atunci în gură mare că fara trebuie să intre într'un ogaș nou, într'un „ritm nou”, să ne spună că vor face ca prețul grâului să se urce. Și ce s'a întâmplat?

Au trecut alegerile și nici pomina de cei aleși. Care încotro își vede de treburile sale și își uitase de țărâtime, căreia înainte de alegeri îi jura dragoste ca unei fete mari. Nu vor să mai știe de nimic și nici că în județ se petrece cel mai nerușinat jaf cu cerealele care întrece și limitele afacerilor cu spiritul negru. Pentru a ști și țărâtimea ce se numește spirit negru, îi spunem noi aici: este spiritul ascuns, la întuneric, după care fabricanții n'au plătit taxele obligatorii către stat ci îl pun în vânzare pe ascuns, nelaxat și fără a avea autorizația de fabricare dela minister. Până când jaful cu spiritul negru se face la întuneric, acelui cer ealele se face ziua la amiază și e jefuit atât statul cât indeosebi țărâtimea producătoare.

nicker și Tenner cari apoi se înțeleg ca nici unul să nu dea mai mult de un preț, oarecare pe o măjă de grâu ci să caute a-l cumpăra pe cât e posibil sub prețul convenit, pentru a avea cât mai mare profit. Ei au trimis agenți în toate satele și adună grâul pe un preț de maximum 220 Lei, atunci când prețul pe piața mondială, luând media, este de cca 250 Lei, iar, după ultima știre, la Brăila grâul se cumpără cu 240 295 Lei. Pe urmă, bătănd

în buzunar acest câștig, acești comercianți, după ce au expediat vagoanele, își iau drumul către ghișeul casei de stat și mai incasează câte 10.000 Lei de fiecare vagon, câștig curat, din care, agricultorul care a asudat, a muncit, a răbdat foame și el și vitele lui nu vede nici un ban, afară de prețul de batjocură ce i s'a dat la cumpărare. Asta s'a făcut guvernul Iorga! și ne întrebăm:

Asta a promis d. Sisești, — asta? „Deputați ritmului nou”, de ce n'aud de ce nu văd?

Este evident dar că promisiunea de a urca prețul grâului a rămas baltă și nu numai că nu l-au urcat, dar protejând pe câți toți speculanții de grâu au făcut

să scadă și au lăsat țărâtimea pradă unui jaf public fără milă. De geaba ar vrea acum să-și spale mâinile,

nu e împotriva, — are (!), da fara noastră, după toate cărțile geografilor nostri este o țară „eminamente” agricolă, și o știe și noi și o știe și d. Iorga, și d. Argetoianu, și d. Ionescu-Sisești. Dar ei mai știu și că țărâtimea nu este altfel decum „eminamente” e, — săracă, bătută de soartă, — și totuși, de ce s'a făcut că nu țărâtimea să beneficieze de rodul gliei sale?! De ce?? Poate să fi avut guvernul și bune intențiuni și atunci ce ce s'a făcut e o greșală, o mare greșală. Dar cum se face ca tocmai acest guvern de „specialiști” să comită greșeli atât de mari un guvern de „ritm nou”. Doamne că doar, nu asta o fi „ritmul nou” acest jaf și sărăcie generală, că atunci ne-a bătut Cel de sus. Sau, o fi că acest guvern nu e un guvern chiar de „specialiști” ceace se dovedește din zi în zi, și atunci, prinși la carul politicii țării niște oameni de cari n'au mai fost injuțați nici odată, ține-te dar bine cel ce sezi în car căci jucanii îți rup ruda și te răstoarnă în șanț!

Evident guvernul incapacității trebuie să plece cât mai repede! Singura nădejde e d. Iuliu Maniu.

Evident că după ce guvernul n'a realizat ceace a promis ci din contră incurcă ițele în fiecare zi, făcând din nepricepere să sărăcim de tot, — el trebuie să plece imediat sau să tragă toate consecințele primejdioase cari, firește, nu vor lipsi. Țara s'a convins, în astea trei luni că alta e să-te bizui pe cei ce fac politică și iară alta, să te lași condus orbește de cei ce, nici ei, nu știu ce vor și cari o cunosc politica numai din cărți. — Iar guvernantații „specialiști” de „ritm nou” sau putut convinge că alta e să propovăduiești ceace cunoști în teorie și alta e să o aplici în practică. Politica și ea e o știință și dacă n'o cunoști din experiență de geaba te vei numi „specialist” și de geaba vei predica un „ritm nou”, căci în urma urmii tot zicală românească rămâne: cine samănă vânt, furtună culege...

În asemenea împrejurări inevitabil că stăm în fața unor mari primejdii. Dar țara trebuie scăpată, ea cere pe omul priceput, pe omul oțelit în lupte și crescut în politică, pe d. Iuliu Maniu. În el ne este toată nedejdea! Il așteptăm!! Trebuie să vie!!!

Red.

Abonații nostri sunt rugați a achita abonamentul la ziar. Ori-ce sumă, cât de mică, o primim cu mulțumire. — Administrația „Românului” Arad.

Ce au promis actualii parlamentari și d. Sisești?

Repetăm: Ei au promis că vor urca prețul grâului. În timpul campaniei electorale nu s'a știut încă ce preț va avea grâul din acest an, dar s'a știut că prețul grâului în vara trecută, în 1930, era de Lei 380-420 și că grâul select era plătit și mai bine. Rodul, știm că era bun și în anul precedent. Guvernul național-țărănesc a făcut tot posibilul ca

acest preț, dacă nu putea fi imediat urcat din cauze mondiale, să nici nu mai scadă și, astfel, prețul a fost menținut până în primăvara anului acesta, până la venirea guvernului Iorga.

Promisiunea ce i s'a făcut țărâtimei a fost, dară, ca prețul grâului să se urce peste prețul din anul trecut, deci peste 360-420 Lei.

Guvernul nu poate avea nici scuză unei intențiuni bune,

căci, dacă avuse pretenția de a se cocoși la conducerea trebilor statului el trebuia să aibă și o cât de mică prevedere ce e absolut necesară în politică, pentru a putea evita marile pagube ale țărâtimei. Și e evident că vina în primul rând o are d. Io-

nescu Sisești alesul județului Arad și ministrul agriculturii care s'a putut convinge acum că nu totdeauna se potrivesc cele rostite la catedră cu cele ce se petrec în viața practică.

Un caz tipic. Autoritățile n'au nimic de făcut?

Spicuiim din cele multe similare un caz foarte tipic care dovedește într-o parte jaful la sate sub tutoratul guvernului. Am aflat că la Siclău, s'a prezentat un agent al unuia din mulți Neumani, Böhmi etc. și în înțelegere cu administrația comunala bătuse toba în sat că oamenii să-și ducă grâul ce-i de vânzare, la agent pe un preț de 220 Lei

(numai să li primit și atât!). Și, ca oferta de cumpărare să producă un și mai mare efect s'a, mai bătut toba că „oamenilor în restanță cu dările” li se va duce pernele de sub cap și că să plătească numai decât impozitele. Natural că, oamenii n'având bani s'au indusit a-și căra grâul în magazia ad-hoc a evreului, pe un preț minimal.

Jaful continuă.

Ne mai vorbind de cazul relatat, se știe că la piețele săptămânale să n'atâmplă cele mai mari jafuri. De vre-un țaran mai cuminte cere exportatorului ca peste prețul de 200—220 Lei să-i dea și o rebonificare din premiul ce-l primește exporta-

torul (100 Lei de măjă), i se răspunde țaranului cam astfel: îți voi da din premiu, dar atunci, îți dau pentru grâu numai 120—150 Lei. — Credem că nu mai e nevoie de nici un comentariu. Și ar fi foarte la locul lui un amestec al parchetului pentru a înfrâna nemiloasa exploatare

Sărmana glie. Cine o va apăra? Cui se va adresa guvernul, în caz de război, Neumanilor, Böhmlor, Tennerilor etc. sau bietului țaran.

Deși departe e timpul de a mai avea în curând un război, ne permitem o întrebare care e actuală în orice moment: cui se va adresa guvernul, în caz de război? Neumanilor, Tennerilor Böhmlor?? sau țărâtimei, pentru a apăra glia dornică de sânge proaspăt! Acest biet

ogor în care mâini trudite taie an de an brazde adânci pentru a chema la viață spicele aurii, unica bogăție a acestei țări. Sărmană glie, — rodul ei e nesocotit, batjocorit și lăsat pradă, iar stăpânul ei, făcut veșnic rob! Ori cât s'ar zice că această țară mai are și alte bogății, da, — nimeni

Țărâtimea a fost trasă pe sfoară...

Că nu toată țărâtimea s'a lăsat ademenită de multele promisiuni, s'a dovedit în alegeri. Guvernul n'a intrat în județul Arad nici 40 la sută voturi pentru a obține majoritatea absolută. Au fost însă între țărâni și de cei creduli, cari setoși și infometaji căutau să se stâmpere și să se sature cu promisiunile căpătate.

Și, cu ele au rămas! În schimb datorită votului lor și a urnelor găurite azi, la cârma țării stă cel mai neputincios guvern dintre toate guvernele, cel mai slab și cel mai rău cotate în străinătate. Promisiunea de a urca prețul cerealelor s'a dovedit a fi, precum vom arăta, o tragere pe sfoară a țărâtimei.

Ce a făcut guvernul Iorga pentru agricultori...?

Că ce a făcut? Cine dintre agricultori n'o știe!? Guvernul a introdus timbrele pe pâine spre a crea fondul premiilor pentru exportatori. Un leu se lipește pe pe fiecare kilogram de pâine, acești banii fiind plătiți de consumatori, tocmai de partea cea mai săracă a populației care cumpără pâinea coaptă dela brutari, cum sunt muncitorii dela sate și

orașe cari nu-s agricultori. Oricât s'ar vrea ca brutarii să plătească costul timbrelelor, ei fac ce fac și scumpesc pâinea la kilogram sau cântăresc mai puțin, deci tot pe socoteala și în paguba cumpărătorului. Dar ce a câștigat țărâtimea din toate astea? Nimic, absolut nimic, și vom arăta că numai pagube i s'a făcut.

În schimb, au câștigat toți Neumannii, Böhmi, Gammerii, Leipnickerii, Tennerii și comp!

Iată cum. Guvernul a fixat 10.000 Lei premiu de fiecare vagon de 10 tone de grâu exportat deci 100 Lei de măjă-metrică. Bineînțeles că nu țărâni sunt cei cari exportează ci marii com-

ercianți de cereale, ceace a știut-o și d. Iorga și d. Argetoianu. și d. Sisești! Astfel guvernul a dat în județul Arad autorizație, din câți îi știm noi, lui Neumann, Böhmi, Gammer, Leip-

Urmările mondiale ale unei catastrofe financiare în Germania.

Părerile lui Llyod George.

In ultimele zile de criză și de panică din Germania s'a emis în diferite ziare părerea că o catastrofă financiară în Germania ar prileji o bolșevizare a Reichului.

Asupra acestei grave laturi a problemei germane, marele om de stat englez **David Lloyd George** scrie un interesant articol publicat de „Neue Freie Presse” și în care se dezvoltă următoarele idei:

Moratoriul propus de Președintele Hoover și-a luat savorul peste Ocean la 20 Iunie însă de abia la 6 Iulie el a găsit un teren favorabil pentru aterizare în Franța, Anglia, Italia și Belgia cari au primit această mare idee cu entuziasmul cuvenit. Franța a luat însă o atitudine de critică, pentru a nu spune o atitudine ostilă. Așa numitele „tratative” cari au urmat cu Franța cu privire la Planul Hoover nu ofereau un spectacol reconfortant pentru acei optimiști cari cred încă în umanitatea oamenilor de stat. Era așa ca și cum un pacient ar avea o hemoragie puternică și ar fi pe punctul de a-și da sufletul, în timp ce medicii își pierdeau vremea prețioasă cu consilii interminabile, al căror unic scop era să împiedice pe unul din colegii lor de a face o transfuzie de sânge care l-ar fi putut salva pe pacient.

Cea mai bună dovadă a efectului planului Hoover l-a oferit influența electrizantă a acestuia asupra situației financiare. Planul Hoover a dat cuvintelor lui Canning despre noul continent, care are datoria de a restabili echilibrul vechiului continent, o nouă semnificație și a influențat ca o ploaie binefăcătoare pe un pământ uscat de secetă. El a trezit speranțele reduse: atât vechiul continent cât și noul continent se bucură de efectele fericite ale acestui plan.

O catastrofă financiară în Germania ar face problematice nu numai plățile celor mai multe dintre națiunile debitoare ci ar putea provoca o pierdere integrală a acelor importante sume pe cari Statele-Unite le au imprumutat în ultimii ani Germaniei.

Logica planului Hoover a fost confirmată de toate bursele de efecte din lume. Este adevărat că America va renunța anul acesta, pe baza planului Hoover, la 250 milioane dolari, însă într-o săptămână acțiunile americane au dat la diferite burse un total de transacțiuni mai mare cu 6 miliarde dolar decât în ziua care a precedat publicarea planului Hoover. Chiar dacă aceasta ar fi pe deplin îndreptățită.

Dar acesta nu e singurul succes. Deși în urma ezitărilor aplicării planului, situația s'a înrăutățit în Germania, totuși există speranțe bine întemeiate că acest îndrăzneț gest al Președintelui va salva Germania și Austria dela o catastrofă internă și dela o revoluție inevitabilă. Urmările unei revoluții ar putea fi fatale pentru lumea întreagă și pentru Statele Unite în special.

Cresterea permanentă a comunismului în Germania înseamnă o primejdie pentru Europa întreagă. Războiul a arătat că germanii sunt un popor puternic atunci când sunt puși la încercare. De aceea, Germania comunistă ar fi pentru omenire o primejdie cu mult mai mare decât este Rusia comunistă. Germania posedă poate cel mai cult și mai bine instruit proletariat din lume. Intelectualii și conducătorii de industrie sunt aproape cu desăvârșire desființați în Rusia, fiindcă ei erau bănuți de sentimente ostile împotriva revoluției. În Germania însă, „inteligenta” constituie armate teribile prin număr, capacitate și caracter.

Dacă prăbușirea economice a Germaniei i-ar urma încă o iarnă grea, cu falimente și șomaj, atunci țara ar putea cădea în ghiarele comunismului iar Austria îi va urma fără ezitare.

Eu nu-mi pot imagina o primejdie mai gravă pentru Europa și pentru lumea întreagă, decât un mare organism de stat comunist în Europa centrală; un stat care ar fi condus și susținut de una din cele mai inteligente și mai disciplinate națiuni din lume.

Mână în mână cu Germania și sub conducerea germană, revo-

luția rusă ar dobândi o importanță insușită. Rusia posedă impuizabile comori de materii brute și o populație enormă și de o mare vitalitate. Germania posedă, la rândul ei, experiență, capacitate și abilitate pentru a exploata bogățiile naturale ale Rusiei. Ambele țări împreunate ar constitui o combinație puternică. De aceea ar fi de dorit ca celelalte națiuni să înlăture primejdia unei asemenea alianțe catastrofale.

Hoover, guvernul său și națiunea americană se pot felicita de a fi găsit puterea de a întreprinde acest pas, în ciuda tuturor greutăților.

Lumea a așteptat până acum în zadar un asemenea demers și începuse chiar să creadă că el nu se va produce nici odată.

Poporul britanic se bucură de perspectivele cari se deschid acum. Se bucură de apropiata concentrare a tuturor forțelor spirituale și economice ale celor două mari națiuni de limbă engleză, pentru readucerea unei lumi sfâșiate, la prosperitate și pace.

Duminecă la orele 9 dim. vor avea loc pe câmpul de aviație Gai savori de agrement cu prețul individual de lei 200.

Intrarea pe aerodrom e liberă. Din centrul orașului vor circula autobuse până la locul serbării. Publicul Arădan e rugat să ia parte în număr mare.

ROMANIA.

Judecătoria rurală Hălmagiu secția cf. Nr. 1010/1931. cf.

Extract din publicațiune de licitațiune.

In cererea de executare făcută de urmăritoarea v. d. lui Popa Ioan contra urmăriților Băra Vasile și Babuța Anişca măr. Băra Vasile și Babuța Trandafir licitațiunea execuțională s'a ordonat.

Judecătoria Hălmagiu secția cf. ordonă licitațiunea execuțională in baza art. 144, 146, 147, 176, 185, din Legea LX. din 1881 asupra imobilului cuprins in cf. a comunei Saturău din circumscripția judecătorei rurale Hălmagiu Nr. protocolului cf. 52, sub Nr. de ordine A (1, Nr. top. 95) a intravilan in intindere de 800 stj. proprietatea lui Băra Vasile și soția Babuța Anişca de sub B. 5, 6, cu preț de strigare de 7500 Lei care e 75% din suma fixată de creditor prin incheierea Nr. 1937/1930. cf. adecă din suma de 10.000 Lei cu mențiunea că dreptul de uzufruct viager de sub C. 5 a v. d. lui Babuța Antonie născ Faur Marie rămâne ne atins, asupra imobilului cuprins in cf. a a comunei Saturău Nr. 175 sub Nr. de ordine A /3 Nr. top.

Calomnii.

Campania împotriva dlui dr. George Lupu. — Clica fanarioiă din Ministerul de Externe își dă arama pe față. — „Universul”, gazeta de revolver.

Un ardelean, chiar de aci din Arad, d. dr. George Lupu, sportmanul și gentlemanul cunoscut tuturor, numit de consul în ministerul de externe pe timpul guvernării național-tărăniște, trebuie scos din acel minister. Politica externă a țării românești, monopolizată de fanarioți, rudele lor și cel mult, agreeții lor, nu admite, cu una cu două, intrarea in acel minister a vreunui român de boștină. Și dacă intră e vai de el. De e ardelean și mai rău.

D. dr. G. Lupu, apreciat fiind de amicii săi național-tărăniști, și cunoscut personal dlui Maniu de pe vremea când dsa pregătea adunarea dela Alba-Iulia, în Wiena, la cari lucrări d. Dr. Lupu a contribuit de asemenea, a fost numit în 1928 de consul în ministerul de externe. A lucrat la rezortul de presă.

De câteva zile ziarul dlui Stelian Popescu, „Universul”, publică pe socoteala dlui Dr. Lupu, fel și fel de fantasmagorii bune spre a compromite pe cineva pentru totdeauna.

Așa revolverul dlui Popescu, arma clicei fanariote din ministe-

rul de externe, acuzase pe dl Lupu că a furat o sumă însemnată de bani și a fugit, părăsind țara, dispărând fără urme.

Săptămâna aceasta dna Lupu care trăește în Arad, a primit o scrisoare din partea soțului său din Austria, prin care d. dr. Lupu o liniștește și califică de calomnii afirmațiunile Universului. Dsa spune, în scrisoarea adresată dnei și publicată in parte, de presa aradană, că totul se reduce la o campanie politică porocă împotriva dsale de adversarii Ministerul din care face parte.

Cunoaștem pe d. Lupu și putem crede că acest om interesat să fi ajuns la acel grad de demnitate în care ni-l înfățișează Universul.

Cunoaștem și „Universul” știm ce se petrece în Ministerul nostru de Externe. „Universul” poartă timbrul caracterului parului său. Increderea noastră integritatea caracterului dlui George Lupu o va confirma prisosința justiția căreia dsa i va adresa după reîntoarcerea țară.

2). Licitanții sunt datorii dovedească cetățenia română să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare in numărul să semneze condițiunile de licitație.

Creditorii privileghizați sunt potecari nu sunt datorii a pune garanție,—

3). Dacă nimen nu oferă mult, cel care a oferit pe imobile un preț mai urcat decât cel de strigare este datorii completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la același procent al prețului oferit. Dacă nu deplinește aceasta indatorii, se va ține seamă de oferta și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Cei scutiți de garanție nu sunt datorii să depună suma corectă zătoare completării garanției.

Hălmagiu, la 14 Iulie 1931 D. L. Pop- m. p. judecător. A. M. ga m. p. aj. director de cf. aj. director de cf. Aureliu Moga

Comitetul școlar din Seleuș. Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că in ziua de 15 August 1931 orele 2 p. m. la școala primară de stat din Seleuș se va ține licitație publică cu oferte închise pentru construirea unui edificiu lateral necesar.

Caietul de sarcini împreună planul și devizul lucrărilor poate vedea la direcția școlară fiecare zi dela orele 10-12 a.

Amatorii odată cu oferta depune și o garanție de 5% din numărul, până la 14 August inclusiv.

Seleuș, la 30 Iulie 1931. Ioan Sandru ss. președinte Dimitrie Jugu ss. secretar.

FEMEI

Nici o teamă sau grijă

la deranjări și intreruperi, precum și opriri ale regulei lunare. Adresați-vă imediat mie cu încredere.

AJUTOR prin remediul meu special, experimentat și cu eficacitate imediată, chiar in cazuri când toate celelalte mijloace întrebuintate n'au dat nici un rezultat. Ajută adesea chiar numai după câteva ore, ceace mi-au confirmat fericite, multe femei recunoscătoare.

Prețul 480 lei. — și foarte concentrat 680 lei —.

Expediție in mod discret prin ramburs, scutit de vamă fără alte speze in interval de 3 zile. Intrebuintarea lesnicioasă și fără intreruperea ocupației zilnice. **Garantat nevătămător!** Comandați imediat și scriți de cât timp suferiți. Rog dați clar adresa Dv.

Dr. E. H. Müller, Teplitz-Schönau/36
Schlangenbadstr. 36 Cechoslovăkia